

Udskriftsdato: onsdag den 10. juni 2026

BEK nr 1184 af 04/08/2020 (Gældende)

Bekendtgørelse om stiftelse og ophør af sognebåndsløsning samt om sognebåndsløseres valgret til menighedsråd

Ministerium: By-, Land- og Kirkeministeriet

Journalnummer: Kirkemin., j.nr. 2019-2021

Bekendtgørelse om stiftelse og ophør af sognebåndsløsning samt om sognebåndsløseres valgret til menighedsråd

I medfør af § 13 i lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 622 af 19. juni 2012, og § 5, stk. 3, i lov om valg til menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 12 af 8. januar 2020, fastsættes:

Terminologi

§ 1. I denne bekendtgørelse anvendes udtrykket »sognebåndsløserpræsten« om den sognepræst, der er løst sognebånd til. Der kan ikke løses sognebånd til midlertidigt ansatte præster, som ikke er medlemmer af et menighedsråd, præster ansat ved stiftelser eller institutioner og til valgmenighedspræster.

Stk. 2. Sognebåndsløserpræsten skal registrere aftaler om sognebåndsløsning i Den Digitale Kirkebog.

Stiftelse

§ 2. Et medlem af folkekirken kan ved sognebåndsløsning slutte sig til en sognepræst for en anden menighed end den, medlemmet hører til.

Stk. 2. Anmodning fremsættes af medlemmet over for den præst, der ønskes løst sognebånd til. Anmodningen skal indeholde oplysning om medlemmets navn, personnummer og adresse.

Stk. 3. Samtidig med stiftelse af sognebåndsløsningen skal der tages stilling til, om sognebåndsløseren ønsker at udøve sine parlamentariske rettigheder i en af sognebåndsløserpræstens menighedsråds kredse eller i sognebåndsløserens bopælssogn jf. § 6, stk. 2.

Stk. 4. På præstens begæring skal der gives oplysning om begrundelsen for ønsket om sognebåndsløsning.

§ 3. Er præsten villig til at modtage en ansøger som sognebåndsløser, giver præsten ansøgeren meddelelse herom.

§ 4. En præst er ikke forpligtet til at modtage en ansøger som sognebåndsløser, såfremt hensynet til denne findes at burde vige for afgørende hensyn til præsten eller dennes menighed. En præsts afslag skal være skriftligt og begrundet samt indeholde oplysning om klageadgang.

Stk. 2. En præsts afslag kan af ansøgeren påklages til biskoppen.

Retsvirkningerne af sognebåndsløsning

§ 5. Et medlem af folkekirken, der har løst sognebånd, er berettiget til kirkelig betjening af sognebåndsløserpræsten.

§ 6. En sognebåndsløser kan vælge, om vedkommende vil udøve valgret i den menighedsråds kreds, hvor sognebåndsløseren har bopæl, eller i en menighedsråds kreds, hvor sognebåndsløserpræsten er ansat.

Stk. 2. Hvis valgretten ønskes udøvet i en menighedsråds kreds, hvor sognebåndsløserpræsten er ansat, skal der på samme tid som sognebåndsløsningens etablering gives meddelelse herom jf. § 2, stk. 3. Hvis sognebåndsløserpræsten er ansat i flere menighedsråds kredse, skal sognebåndsløseren tillige meddele, i hvilken af disse menighedsråds kredse valgretten ønskes udøvet.

Stk. 3. En sognebåndsløser, hvor sognebåndsløsningen er etableret af forældremyndighedens indehaver, jf. § 11, kan inden 3 måneder efter, at vedkommende er fyldt 18 år, meddele sognebåndsløserpræsten, at valgretten ønskes udøvet i en menighedsråds kreds, hvor sognebåndsløserpræsten er ansat. Bestemmelsen i stk. 2, 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Hvis meddelelse efter stk. 2 og stk. 3 ikke gives, eller overskrides den i stk. 3 fastsatte frist herfor, udøver sognebåndsløseren sin valgret i bopælssognet.

Stk. 5. De trufne valg er bindende, så længe sognebåndsløsningen består.

Ophør

§ 7. En sognebåndsløser kan bringe sognebåndsløsningen til ophør ved skriftlig anmeldelse herom til sognebåndsløserpræsten.

§ 8. En præst kan opsigte sognebåndsløsningen, såfremt der foreligger omstændigheder, som gør det urimeligt at fastholde præstens forpligtelser over for sognebåndsløseren. Opsigelsen skal ske skriftligt med 6 måneders varsel og skal være begrundet samt indeholde oplysning om klageadgang, jf. stk. 2.

Stk. 2. Opsigelsen kan af sognebåndsløseren påklages til biskoppen. Såfremt klage indgives inden 4 uger efter sognebåndsløserens modtagelse af opsigelsen, har klagen opsættende virkning.

§ 9. Sognebåndsløsningen ophører, når den præst, til hvem sognebånd er løst, forflyttes, dør eller afskediges. Sognebåndsløseren kan dog udsætte ophørstidspunktet, indtil en ny præst er ansat.

Stk. 2. Stiftsadministrationen i det pågældende stift giver sognebåndsløseren skriftlig meddelelse via Digital Post om sognebåndsløsningens ophør, om sognebåndsløserens rettigheder vedrørende muligheder for at få udsat ophørstidspunktet, og at vedkommende igen udøver sine parlamentariske rettigheder i bopæls sognet. Meddelelsen udsendes til sognebåndsløseren umiddelbart efter, at oplysningen om sognebåndsløserpræstens forflyttelse, afskedigelse eller død er tilgået stiftsadministrationen.

Stk. 3. Ønsker sognebåndsløseren at udsætte ophørstidspunktet for sognebåndsløsningen, indtil en ny sognepræst er ansat, skal meddelelse herom indleveres skriftligt pr. brev eller via Digital Post til stiftsadministrationen.

Stk. 4. Såfremt sognebåndsløseren ikke indsender skriftlig anmodning til stiftsadministrationen om, at vedkommende ønsker ophørstidspunktet udsat, udøver sognebåndsløseren sine parlamentariske rettigheder i bopæls sognet.

Stk. 5. Sidste frist for at udsætte ophørstidspunktet og dermed optages på valglisten for valgforsamlingen i sognebåndsløserpræstens menighedsråds kreds er første hverdag i september. Sidste frist for at udsætte ophørstidspunkter og dermed optages på valglisten for afstemningsvalg i sognebåndsløserpræstens menighedsråds kreds er først hverdag i november. Modtager stiftsadministrationen anmodningen efter de i 1. og 2. pkt. nævnte frister underretter stiftsadministrationen valgbestyrelserne herom, og valgbestyrelsen i sognebåndsløserens bopæls sogn sletter manuelt vedkommende af valglisten.

Stk. 6. Hvis sognebåndsløserpræsten forflyttes, dør eller afskediges senere end første hverdag i september i valgåret, kan udsættelse af ophørstidspunktet ikke få virkning ved valgforsamlingen. Valgbestyrelsen i sognebåndsløserpræstens menighedsråds kreds skal manuelt slette vedkommende af valglisten. Hvis sognebåndsløserpræsten forflyttes, dør eller afskediges senere end første hverdag i november i valgåret, kan udsættelse af ophørstidspunktet ikke få virkning ved afstemningsvalg. Valgbestyrelsen i sognebåndsløserpræstens menighedsråds kreds skal manuelt slette sognebåndsløseren af valglisten.

§ 10. Ved genbesættelse af en ledig sognepræstestilling samt ved nedlæggelse af en sognepræstestilling bortfalder alle aftaler i Den Digitale Kirkebog om sognebåndsløsning til vedkommende præst. Det er stiftsadministrationen, som sender meddelelse herom.

Mindreårige

§ 11. For ugifte personer under 18 år træffes bestemmelser i henhold til denne bekendtgørelse af forældremyndighedens indehaver. Dog skal en person, der er fyldt 15 år, selv give sit samtykke.

Registrering af og meddelelse vedrørende sognebåndsløsning

§ 12. Sognebåndsløserpræsten skal registrere egne aftaler om sognebåndsløsning samt oplysninger om, hvor sognebåndsløseren ønsker at udøve sine parlamentariske rettigheder i Den Digitale Kirkebog.

Stk. 2. Sognebåndsløserpræsten er forpligtet til at orientere sognebåndsløseren om, hvorfor og af hvem registreringen foretages. Oplysningerne skal bl.a. indeholde identitet på og kontaktoplysninger for den

dataansvarlige og dennes eventuelle repræsentant samt kontaktoplysninger for en eventuel databeskyttelsesrådgiver.

§ 13. Har sognebåndsløseren valgt at flytte sine parlamentariske rettigheder til en af sognebåndsløserpræstens menighedsråds kredse, optages sognebåndsløseren automatisk på valglisten i sognebåndsløser-sognet og slettes automatisk på valglisten i bopælssognet.

Stk. 2. Er sognebåndsløserens anmodning om stiftelse af sognebåndsløsning og meddelelse om flytning af de parlamentariske rettigheder ikke registreret i Den Digitale Kirkebog senest den første hverdag i september i valgåret, kan sognebåndsløseren ikke udøve valgret på valgforsamlingen. Valgbestyrelsen i bopælssognet skal sørge for, at vedkommende slettes af valglisten til brug for valgforsamlingen.

Stk. 3. Er sognebåndsløserens anmodning om stiftelse af sognebåndsløsning og meddelelse om flytning af valgret ikke registreret i Den Digitale Kirkebog senest den første hverdag i november i valgåret, kan sognebåndsløseren ikke udøve valgret ved afstemningsvalget. Valgbestyrelsen i bopælssognet skal sørge for, at vedkommende slettes af valglisten til brug for afstemningsvalg.

§ 14. En aftale om sognebåndsløsning kan opsiges af præsten, jf. § 8. Når opsigelsen om sognebåndsløsning er endelig, sørger sognebåndsløserpræsten for at bringe aftalen om sognebåndsløsning til ophør i Den Digitale Kirkebog. Når opsigelsen er endelig, udøver den tidligere sognebåndsløser sine parlamentariske rettigheder i bopælssognet.

Stk. 2. Bliver præstens opsigelse af en aftale om sognebåndsløsning først endelig efter den første hverdag i september i valgåret, underretter stiftsadministrationen valgbestyrelserne derom. Valgbestyrelsen i sognebåndsløserpræstens menighedsråds kreds, sletter den tidligere sognebåndsløser af valglisten til brug for valgforsamlingen.

Stk. 3. Bliver præstens opsigelse af en aftale om sognebåndsløsning først endelig efter den første hverdag i november i valgåret, underretter stiftsadministrationen valgbestyrelserne derom. Valgbestyrelsen i sognebåndsløserpræstens menighedsråds kreds, sletter den tidligere sognebåndsløser af valglisten til brug for afstemningsvalg.

§ 15. Sker sletningen af aftalerne om sognebåndsløsning, jf. § 10, senere end første hverdag i september i valgåret – men før valgforsamlingen, skal stiftsadministrationen underrette valgbestyrelserne om sognebåndsløsningens ophør. Valgbestyrelsen i sognebåndsløserpræstens menighedsråds kreds, skal slette den tidligere sognebåndsløser af valglisten til brug for valgforsamlingen.

Stk. 2. Sker sletningen af aftalerne om sognebåndsløsning, jf. § 10, senere end første hverdag i november i valgåret – men før afstemningsdagen, skal stiftsadministrationen underrette valgbestyrelserne om sognebåndsløsningens ophør. Derefter skal valgbestyrelsen i sognebåndsløserpræstens menighedsråds kreds, slette den tidligere sognebåndsløser af valglisten til brug for afstemningsvalg.

Ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 16. Bekendtgørelsen træder i kraft den 10. august 2020.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 362 af 25. april 2012 om stiftelse og ophør af sognebåndsløsning samt om sognebåndsløseres valgret til menighedsråd ophæves.

Kirkeministeriet, den 4. august 2020

JOY MOGENSEN

/ Pernille Esdahl